

Årsmelding
Stiftelsen
Nordmøre museum
2019

Museets virksomhet omfatter aktivitet i samtlige 11 nordmørskommuner

Bygningene i Kristiansund eies av Stiftelsen Nordmøre museum (SNM) og omfatter Norsk klippfiskmuseum (Milnbrygga), skipsverftet Mellemværftet, Strandhuset, Woldhuset og -brygga samt museets anlegg i Knudtzondalen (magasinet, Almskårstua, stabbur og kvern). Vi disponerer og vedlikeholder også museumskafeen Patrick Volckmar, Brunsvikens reperbane og Hjelkrem-brygga. Stiftelsen eier 19.500 gjenstander, 235.000 foto og 27 båter.

Stiftelsen har driftsansvar for følgende museumsavdelinger som yter museumstjenester i de øvrige 10 nordmørskommunene:

- Sunndal: Sunndal bygdemuseum
- Surnadal: Surnadal museum
- Smøla: Smøla museum og Norsk myrmuseum
- Tingvoll: Tingvoll museum
- Averøy/Eide: Gamle Kvernes bygdemuseum
- Rindal: Rindal skimuseum
- Aure: Kråksundet sjøbruksmuseum
- Halså: Stiftelsen Geitbåtmuseet med avd. Husasnotra
- Gjemnes: Gjemnes bygdemuseum

Stiftelsen Nordmøre museum ble etablert som regionmuseum for Nordmøre i 2003 som en selvstendig kulturhistorisk, vitenskapelig institusjon med formål nedfelt i egne vedtekter. Formidling til barn og unge vektlegges.

Styret er stiftelsens øverste organ. Årsmøtet velger styre og fører tilsyn med stiftelsens virksomhet. Einar Lund er styreleder og Ragnhild Helseth nestleder. Øvrige styremedlemmer: Lilli Husby, Iver Nordseth, Solvår Skogen Sæterbø, Svein Kongshaug og ansattevalgte Maja Frønes og Douglas Wilmot.

Samarbeidet med de øvrige museene i fylket er formalisert gjennom MIMR, musea i Møre og Romsdal, og har jevnlig møter og fagsamlinger.

fortida starter nå...

Besøkstall

Avdeling	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Kristiansund	45.177	37.486	35.445	35.446	39.817	38.526	36.907	33.147
Sunnadal	2.950	3.687	6.791	7.088	6.545	6.088	5.011	5.554
Surnadal	6.963	6.371	6.165	5.644	5.277	3.410	5.359	3.995
Tingvoll	3.387	6.475	6.400	6.380	3.210	4.040	6.600	5.600
Smøla	4.059	4.120	3.757	3.560	3.333	2.717	2.489	3.693
Rindal	8.569	9.806	10.559	9.422	9.508	6.852	2.188	5.270
Averøy/Eide	3.699 ¹	6.498	4.084	2.526	2.500	4.200	5.203	5.010
Aure	1.768	1.280	1.365	1.097	541	470	744	744
Halsa	150 ²	28	260	497	438	2.500	4.380	3.780
Gjemnes	337	900	950	1.050	150	450	450	2.021
Samlet	77.059³	76.651	75.777	72.217	71.319	69.253	69.331	68.814

¹ Nedgangen fra 2018 forklares med feilregistrering dette året.

² Lave besøkstall i Halsa skyldes at museet holdes stengt pga. rehabilitering av båthallen. I 2019 ble det arrangert seminar og åpningsmarkering her, begge med omvisninger mm.

³ Dette inkl. tilbud i "Den kulturelle skolesekken" vi formidlet på Sunnmøre og i Romsdal for 1.346 barn/unge.

fortida starter nå...

Forvaltning

Vi arbeider for å ha en så representativ og bred samling som mulig for et best mulig bilde av samfunnslivet gjennom historien på Nordmøre.

Nytt kulturhus med museum i Kristiansund er nå endelig på statsbudsjettet og detaljprosjekteringen er i gang. Som en av fire profesjonelle kulturaktører (museum, opera, kulturskole og bibliotek) mener vi samlokalisering i felles hus åpner muligheter for spennende samarbeid til glede for alle.

Etter krav fra staten har vi gjennomført tilstandsvurdering av alle våre kulturhistoriske bygg, utført av Husasnotra. Tilstandsrapportene følges opp av avdelingene. Alle avdelinger har utarbeidet ROS-analyser (risiko og sårbarhetsanalyser). SNM bistår faglig i vedlikeholdet og yter økonomisk bistand til ulike prosjekt.

Det ble åpningsmarkering av Sliperiet i Halså i november. Flere bygninger har fått nytt tak eller utbedret eksisterende, brygga på Sanden ble ferdig rehabilitert. Forøvrig er det utført dreneringsarbeid, skiftet vinduer og malt som noen av mange vedlikeholdsoppgaver. Våre hager og kulturlandskap ble skjøttet.

Gjennom året gjøres digital registrering av foto og gjenstander på den enkelte avdeling. Arbeidet med en samlet dokumentasjon og bruk/formidling av våre museums-smier videreføres. Ellers er det gjort en god del oppgraderinger og fornyelser av samlingene på Svanviks arboret, og det arbeides med flere prosjekter der i samarbeid med andre museer.

Digitalisering av fotosamlingen videreføres; publisert totalt 33.266 teksta historiske foto, 11.865 gjenstander med foto og 118 fortellinger på digitalmuseum.no.

Økonomi

I samsvar med regnskapsloven §3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av regnskapet. Ikke revidert regnskap 2019 viser et overskudd på kr 194.600. Likviditeten i stiftelsen er tilfredsstillende.

Likestilling

Det er 4 menn og 4 kvinner i styret, med vararepresentanter er fordelingen 6 menn og 7 kvinner. Kjønnfordelingen blant de ansatte er 12 kvinner og 11 menn, ekskl. ansatte på Geitbåtmuseet/Husasnotra.

Andre forhold

Stiftelsens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø. Det har ikke vært personskade i 2019. Sykefraværet utgjør 4,26% av den totale arbeidstiden, 1,18% er langtids-sykemeldinger og 3,08% er korttids-sykemeldinger. Arbeidsmiljøet i bedriften er tilfredsstillende og vi har verneombud.

fortida starter nå...

Forskning

Forskning og kunnskapsutvikling ved museet er et nødvendig faglig grunnlag for innsamling, dokumentasjon og formidling, og skal utvikles ved økt forskningssamarbeid.

Vi har fått publisert to fagfellevurderte artikler; om Nordisk pepperrot i tidskriftet "Botanica" og om metallsøkerfunn i "Primitive Tider". To ansatte har gjennomført del 1 av forskningskurset ved UiB.

Vi bygger og vedlikeholder forsker-nettverk i fylket og gjennom forskningsseksjonen i Norsk Museumsforbund. Forskningsleder har ansvar for SNMs privatarkiv og fotosamling, holder kontakt med HiVolda og NTNU om studentprosjekt på ulike nivå, er med i Historikerforeningens fylkesstyre og i fylkeskommunens styringsgruppe for prosjektet "Reiseliv, mat og kultur" og er med i boknemnda for Kristiansunds historie 1940-1970. Holder forelesning hver høst i klippfiskhistorie på HiMolde avd. Kristiansund og er konsulent/rådgiver på mange bøker, særlig innen klippfisk-tema. Vi bidro til gjennomføringen av Kulisteinkonferansen med grubleseminar på Smøla.

I SNMs skriftserie utkom bind 9: Wilhelm Lunds fotodokumentasjon av Kristiansund 1910. Denne ble raskt utsolgt. Årboka for 2019 hadde flere artikler om Grip, tekster om Larsens Kristiansundsprospekt, bronsealderfunn i Halså, gatenavn mm. Det har vært foretatt studier ved Statsarkivet Trondheim og Norsk maritimt museum.

Geitbåtmuseets dokumentasjonsarkiv er ferdig digitalisert. Prosjekt som "Fogderifylket", "Klippfisk og tørrfisk i fascismens tid", "Svanviken taterkoloni" og arkivregistrering pågår. Vår førstekonservator har en rekke forskningsprosjekter innen botanikk. Innsamling av kart fra mange arkiv pågår.

Strategi

Stiftelsens spesialisering er forankret i museumsreformen som vilkår for robuste fagmiljøer og høy faglig kvalitet. I denne sammenhengen forstås SNM som ett museum med et utvalg av satsningsområder som til sammen utgjør SNMs viktigste oppgaver. SNM er én organisasjon med virksomhet på flere lokasjoner og med intern arbeidsdeling som tydeliggjøres ved spesialisering.

fortida starter nå...

Formidling

Vi har ambisjon om å engasjere, gi ny innsikt og kunnskap, gode opplevelser og styrke identiteten som nordmøring.

Vi samarbeider med regionmusea i fylket om utvikling av formidlingstilbud gjennom "Den kulturelle skolesekken". Ansatte har vært på skolene med flere produksjoner, også på Sunnmøre og i Romsdal; bronsealderkoffert, steinalderkoffert og "Båten og mennesket". Gjennom "Den lokale skolesekken" ble det arrangert jernalderdag og vikingdag. I "Den naturlige skolesekken" var det fokus på sammenhengen mellom natur og menneskelig aktivitet, og biologiske og kulturelle endringer over tid.

Utover skolesekken arbeider vi målbevisst opp mot skolene og får svært mange besøk til våre spesialsydde opplegg, gjerne formidlet som rollespill. Dette er aktivitetsbaserte opplegg der læring gjennom prøving er en viktig tilnærming. I løpet av året har vi også mange aktivitetstilbud for alle aldre, som smiing, replaging, slakting, hesjing, baking.

Sommer- og julearrangement, temakvelder og -dager, bokbad og historiske vandring er gjennomført. Det er åpent for publikum når vi brenner kaffe på vår mer enn 100 år gamle kaffebrenner i museumskafeen. Vi har omvisninger og holder foredrag i mange ulike temaer både i og utenfor våre museumslokaler. Flere mindre utstillinger er utviklet, bl.a. hermetikkutstilling på Smøla og om treskip-typer på Mellemværftet.

Museet har fokus på digitalt innhold og formidling og vår hjemmeside oppdateres med arrangementer, artikler, foto og nettutstillinger.

Markedsføring / medieoppslag

Vi har mange gode medieoppslag, både lokalt og regionalt. Det satses på helhetlig markedsføring og merkevarebygging. Vi utarbeider brosjyrer, løpesedler og plakater og markedsfører oss på egen hjemmeside, facebook, instagram og LinkedIn. Videre i lokale og nasjonale aviser og magasin, nærradio, kulturkalendre på nett, NRKmr TV og radio. Vi har filmreklame på fergene i fylket og i infosenteret på Atlanterhavsveien. Google Partner og VisitNorway.

fortida starter nå...

Fornyng

Vi skal være profesjonelle og aktuelle og ha en aktiv samfunnsrolle gjennom faglig utvikling og nytenkning.

Stiftelsen Nordmøre museum arbeider for å være en sentral og naturlig del av samfunnsdebatten og folks liv, og aktivt samarbeider med regionens nærings- og organisasjonsliv. Oppfølging av museums- og venneforeninger og andre frivillige er en viktig del av vårt arbeid med å være en lokal kraft og bidragsyter. Vi er opptatt av å oppnå økt besøk og oppslutning om våre aktiviteter, og det er da viktig med gode besøksarenaer og at vi er engasjerende og aktuelle for vår samtid.

Vi driver utviklingsarbeid for å være kunnskapsbase om Nordmøres fortid. Vi har forberedt grunnen for arbeidet med å utvikle spesialiserte avdelinger som tilbyr formidling og produksjon for kunnskap og gode opplevelser. Vi samarbeider med de fleste skoler og barnehager. Sykehjem og pensjonistforeninger er andre viktige kunder. Mange av kultursekktilbudene mm., som vi formidler, skjer på skolene. Vi blir involvert i planarbeid i kommunene.

Vi deltok på, og arrangerte en av fagsamlingene for musea i fylket (MIMR) om utstillingspolitikk og om bygningsvern og -prioritering. Vi deltar i ulike utviklings- og markedsføringsprosjekt og flere avdelinger deltar i verdiskapingsprogrammet "En bit av historia" med fokus på "Den Trondhjemske postveg" og Kystpilgrimsleia som kulturminne og utgangspunkt for reiseliv.

Vi mottok midler til håndverksforskning på musea (HÅRF), og i den sammenheng har vi utført registreringer av naust og deltatt på fagsamlinger. Vi deltok også på samlinger om arkeologi, kulturlandskap og i bevaring. Vi besøkte flere museer for erfaringer med etablering av magasin og utstillingsproduksjon i forbindelse med etablering av nytt museumsbygg i Kristiansund. Videre har vi deltatt på nettverksmøter og kulturtorget i fylket. Utover dette deltar de ansatte på ulike relevante kurs og samlinger.

Kulturelt mangfold, relevans og representativitet

Asylmottak, norskopplæringen for voksne og Euroskolen bruker museet som arena for formidling av norsk tradisjon og språk. Innføringsklasser for barn av nyankomne deltar på tilrettelagte tilbud.

Vi har universell tilgjengelighet i våre bygninger så sant det er mulig av kulturhistoriske hensyn. Vår hjemmeside følger DIFIs retningslinjer (Digitaliseringsdirektorates standard). Egne opplegg for demente tilbys og vi har ledsagerordning.

fortida starter nå...

Nordmøre museum har bygnings- og fartøyvern som fylkesoppgave. Vi har bidratt til gjennomføring av næmingeordningen ved Husasnotra i Halså. Avdelingen har særlig ansvar for å ta vare på og videreføre kunnskap knyttet til Geitbåten (så vel som andre klinkbygde farkoster i regionen) og ivaretagelse av tradisjonshåndverk og opplæring. Vi har vært lærested for 1 lærling og 3 næminger, samt vært læringsarena for 3 studenter som studerer til Bachelor i Tradisjonelt bygghåndverk ved NTNU. Det holdes kurs i tradisjonshåndverk. Geitbåtmuseet med avdeling Husasnotra ble vedtatt fusjonert med SNM fra 2020.

For det freda Mellemværftet som fartøyvernsenter i fylket, står bevaring og videreføring av kunnskap og innsikt knyttet til skipsbygging og mekanisk arbeid sentralt. Mellemværftet er et godt bevart skipsverft fra seilskutetiden. Anlegget er fredet og er fylkets fartøyvernsenter. Slippmesters kunnskap, innsikt og yrkesmessige erfaring er en vesentlig del av kompetansen. Museets fotosamling inneholder et stort antall objekter med eldre fartøy som motiv/delmotiv. "Næringshistorie Nordmøre" utga et nytt bind i historien til Stordvik mek. verksted i samarbeid med museet.

Kaffebrenneriet og museumskafeen Patrick Volckmar og kafeene på arboretet, klippfiskmuseet og skimuseet er møtesteder med den nære fortid som ramme; bydelsmuseum, samtalearena og møteplass for unge og gamle. Vi har bacalaokonkurranse for både storhusholdninger og private.

Tradisjoner som gjelder årshøytider, særlig St. Hans og jula, med opplegg for barnehage og skole, ivaretas gjennom ulike arrangement, og vi gir rom for konserter med lokal folkemusikk. Det satses på formidling knyttet til aktivitetsdager med tema der gamle teknikker demonstreres, bl.a. skogsarbeid, stell av slåttemark, redskapsbruk, smiing, baking og husflidsarbeid.

SNM er med i:

Nasjonale nettverk

Tradisjonshåndverk og bygningsvern, Kystkultur, Kulturlandskap, Musikk og Kvinnehistorie.

NMF-seksjoner

Forskning, Industri, kommunikasjon og anlegg (SIKA).

Andre

Nettverk for skimuseer. Nettverk for arkeologiformidling.

fortida starter nå...

Kristiansund, den 26. februar 2020

Einar Lund

Ragnhild Helseth

Svein Kongshaug

Lilli Husby

Iver Nordseth

Solvår Skogen Sæterbø

Maja Frønes

Douglas Wilmot

Gjenstandene avbildet i årsmeldingen er fra Nordmøre museums samling,
fotografert av Ragnar H. Albertsen

Stiftelsen Nordmøre museum

Postboks 291 Kongens Plass, 6501 Kristiansund N - Telefon 71 58 70 00

post@nordmore.museum.no

Bank giro 3930.10.14639 - Org.nr. 985 907 293

www.nordmore.museum.no

fortida starter nå...